

V E N D I M
NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu,	Anëtar i Gjykatës Kushtetuese
Sabri Rrapi,	Anëtar i “ “
Zija Vuci,	Anëtar i “ “
Hajredin Fuga,	Anëtar i “ “
Alfred Karamuço,	Anëtar i “ “
Kujtim Puto,	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi,	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi,	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, më datat 3.10.2000 dhe 13.11.2000, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.41 akti që i përket:

KËRKUESE: PAVLINA NIKAJ, përfaqësuar nga avokat Dashamir Kore

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. KOMISIONI I KTHIMIT DHE KOMPENSIMIT TË PRONAVE PRANË BASHKISË KORÇË, në mungesë.

2. LLAZI KRESHPANJI, në mungesë.

O B J E K T I

Shfuqizimi si antikushtetues i vendimeve nr.12, datë 15.12.1996 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr.773, datë 2.6.1997 të kolegjit civil të Gjykatës së Kasacionit dhe nr.P-1, datë 9.2.2000 të Kolegjit Seleksionues të Gjykatës së Lartë.

Kërkuesja parashtrohet këto shkaqe për shfuqizimin e vendimeve:

1. Është shkelur e drejta për një gjykim të drejtë dhe publik sipas nenit 42 të Kushtetutës, pasi në kolegjin civil dhe kolegjin seleksionues nuk kanë marrë pjesë palët dhe nuk është shqyrtuar bazueshmëria e vendimit të gjykatës së apelit në ligj e në prova.

2. Gjykata e Apelit Tiranë nuk ka zhvilluar proces të rregullt, pasi nuk ka bërë hetim gjyqësor dhe nuk u ka dhënë mundësi palëve të realizojnë të drejtat e tyre, në një kohë që çështja gjykohej në shkallë të parë, pas prishjes së vendimit nga kolegji civil i Gjykatës së Kasacionit. Për më tepër, nuk janë zbatuar as detyrat e lëna nga ky kolegji, megjithëse në bazë të nenit 493 të Kodit të Procedurës Civile, kanë qenë të detyrueshme për t'u zbatuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi pretendimet dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N

Gjykata e Apelit Tiranë, e cila ka shqyrtuar çështjen pas prishjes së vendimit nga kolegji civil i Gjykatës së Kasacionit, me vendimin nr.12, datë 15.12.1996 ka vendosur rrëzimin e padisë së kërkueses Pavlina Nikaj, me objekt anulimin e vendimit nr.965, datë 25.7.1995 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave Korçë. Kolegji Civil i Gjykatës së Kasacionit dhe Kolegji Seleksionues i Gjykatës së Lartë me vendimet nr.773, datë 2.6.1997 dhe nr.P-1, datë 9.2.2000, kanë vendosur në Dhomën e Këshillimit mospranimin e rekursit me arsyetimin se ai nuk përmban shkaqe nga ato që parashikohen në

nenet 472 e 473 të Kodit të Procedurës Penale.

Kolegji Civil i Gjykatës së Kasacionit, duke i konsideruar alogjikë dhe në kundërshtim me ligjin vendimet e Gjykatës së Rrethit Korçë dhe asaj të apelit Tiranë, i ka prishur ato dhe e ka kthyer çështjen për rigjykim në gjykatën e apelit, por me tjetër trup gjykues. Në vendimin e kolegjit civil, arsyetohet se të dy gjykatat nuk i kanë vlerësuar drejt provat e administruara, se pa të drejtë është vlerësuar si provë vendimtare në favor të palës së paditur vendimi civil nr.1830, datë 14.9.1994 i Gjykatës së rrethit Korçë dhe mohohet vendimi tjetër civil i po kësaj gjykate me nr.529, datë 3.5.1993 që bën fjalë për vërtetimin e faktit juridik të pronësisë për objektin që është në shqyrtim gjyqësor. Të dy këto vendime, vazhdon arsyetimi i kolegjit civil, janë deklarative dhe do të vlerësohen nga gjykata mbi tërësinë e të gjitha provave për të zgjidhur drejt çështjen. Në përfundim, kolegji civil vë detyrë që në rigjykimin e çështjes, gjykata duhet të vlerësojë të gjitha provat që janë të administruara në dosje si dhe të marrë të gjitha provat që pretendojnë palët, me qëllim që të arrijë në përfundim të drejtë e ligjor.

Por, Gjykata e Apelit Tiranë, në rigjykimin e çështjes nuk i ka zbatuar këto detyra të kolegjit civil, megjithëse sipas neneve 486 e 493 të Kodit të Procedurës Civile, ato kanë qenë të detyrueshme për zbatim. Nga vendimi i gjykatës së apelit dhe procesverbali i seancës i datës 15.11.1996, rezulton se në rigjykimin e çështjes nuk janë zbatuar rregullat procedurale të shqyrtimit në shkallët e parë, por është bërë një gjykim formal si shkallë e dytë. Në raste të kësaj natyre, Gjykata e apelit, që gjykon si shkallë e parë, duhet të dëgjonte palët, të merrte provat e nevojshme dhe të bënte vlerësimin e tyre në përputhje me rregullat procedurale të parashkuara në shkallë gjykimi.

Shkeljet e mësipërme e bëjnë procesin të parregullt, në kuptim të nenit 42/1 të Kushtetutës.

Edhe vendimet e mëvonshme, si ai i kolegjit civil dhe i Kolegjit Seleksionues të Gjykatës së Lartë, nëpërmjet mospranimit pa të drejtë të rekursit dhe lënies në fuqi të vendimit të gjykatës së apelit, janë antikushtetuese. Meqenëse vendimi i Gjykatës së Apelit Tiranë, ishte rrjedhojë e një procesi gjyqësor të parregullt, këto kolegje si instanca më të larta, duhet të mbanin qëndrim të drejtë e ligjor për prishjen e vendimit dhe jo për mospranimin e rekursit.

Vendimet e gjykatave të përmendura në objektin e kërkesës të paraqitur në Gjykatën Kushtetuese, duhet të shfuqizohen si antikushtetuese dhe çështja të dërgohet në Gjykatën e Apelit Tiranë, e cila, në bazë të orientimeve të këtij vendimi, të zhvillojë një proces gjyqësor të rregullt, duke garantuar të drejtat kushtetuese të secilës palë.

PËR KËTO ARSYE:

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f dhe 134/g të Kushtetutës si dhe neneve 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

V E N D O S I:

1. Shfuqizimin si antikushtetues të vendimeve nr.12, datë 15.12.1996 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr.773, datë 2.6.1997 të kolegjit civil të Gjykatës së Kasacionit dhe nr.P-1, datë 9.2.2000 të Kolegjit Seleksionues të Gjykatës së Lartë.

2. Çështja t’i dërgohet për shqyrtim Gjykatës së Apelit Tiranë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Tiranë, më 7.12.2000
Nr.41 i Regj.Themeltar
Nr.88 i Vendimit

MENDIMI I PAKICËS

Kërkesa duhet të rrëzohej për këto arsye:

1. Në kërkesë, si fakte për “proces të parregullt” gjyqësor ngrihet se kolegji civil i Gjykatës së Kasacionit dhe Kolegji Seleksionues i Gjykatës së Lartë vendimet i kanë dhënë në Dhomë Këshillimi, dhe se nuk kanë shqyrtuar themelin e çështjes d.m.th., “bazueshmërinë e vendimit të gjykatës së apelit në ligj e në prova”.

Pasi ngrihet më lart, pakica mendon se në rastin konkret, jo vetëm se nuk mund të flitet për proces të parregullt në kuptim të neneve 42 e 131 të Kushtetutës, por as edhe për shkelje të zakonshme procedurale. Në bazë të dispozitave procedurale, si kolegji civil në Dhomën e Këshillimit ashtu dhe kolegji seleksionues, bëjnë shqyrtimin paraprak të rekurseve, nëse ato përmbajnë shkaqet që i lejon ligji dhe kursesi nuk merren me shqyrtimin e themelit të çështjes.

2. Si fakt tjetër për “proces të parregullt” pretendohet se gjykata e apelit nuk ka zbatuar detyrat e caktuara nga Gjykata e Kasacionit për të shqyrtuar si shkallë e parë çështjen d.m.th., për të marrë e vlerësuar provat e paraqitura nga palët dhe për të kërkuar sqarime prej tyre.

Pakica mendon se, edhe pse fakti i pretenduar qëndron, dhe se ai përbën shkelje të nenit 486 të Kodit të Procedurës Civile, kursesi nuk mund të pranohet si shkelje që e bën procesin gjyqësor të parregullt në kuptimin kushtetues, objekt shqyrtimi nga Gjykata Kushtetuese.

Pakica ka mendimin e palëkundur se jo çdo shkelje me karakter procedural, pavarësisht nga pasojat për fatin e çështjes e për të drejtat e palëve nuk mund të përbëjë shkak për “proces të parregullt” në kuptim të neneve 42 e 131 të Kushtetutës. Një zgjerim i këtij koncepti do të çonte padrejtësisht në mënjanimin e kontrollit gjyqësor nga kontrolli kushtetues.

Në rastin në fjalë janë cënuar parime procedurale që kanë të bëjnë me hierarkinë gjyqësore, të cilat nuk mund të merren si “principe themelore të procesit civil”, shkelja e të cilave me të drejtë mund të konsiderohet se e bën procesin “të parregullt”.

ANËTAR
A.Karamuço

Tiranë, më 7.12.2000